

Revisionsplan 2026

VÅRGÅRDA KOMMUN

Revisionsplan 2026

1. Uppdrag

Revisionens uppdrag är att granska all verksamhet i kommunen. Det innebär att revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskning sker också av att verksamheternas redovisning upprättats i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed - det vill säga att redovisningen ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Granskning syftar ytterst till att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för bedömning om nämnder, styrelser och enskilda politiker ska beviljas ansvarsfrihet. Dessutom är granskningen ett underlag för uttalandet om tillstyrkande eller avstyrkande av att årsredovisningen godkänns.

Revisionsarbetet bedrivs i enlighet med kommunallagen, reglementet samt God revisionssed¹. Vidare kommer de rekommendationer och utkast till rekommendationer som SKYREV utger att beaktas.

Revisorerna ska årligen granska verksamheten inom kommunstyrelsens och nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Granskning ska ske på samma sätt i kommunala bolag genom de lekmannarevisorerna som utsetts.

Revisorerna ska dessutom bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

2. Risk- och väsentlighetsanalys

Förslag till revisionsplan baseras på genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Analysen av risk och väsentlighet utgår från revisionens syfte. Analysen startar med att fastställa väsentliga verksamhetsområden inom respektive styrelse och nämnd. Väsentliga verksamhetsområden är de som kräver en stor andel av resurser och vars mål och uppdrag i hög grad bidrar till styrelsens/nämndens ändamål. I risk- och väsentlighetsanalysen tas följande områden upp:

- Lagstiftning och andra regelverk som styr verksamheten.
- Omvärldsanalys och jämförande nyckeltal per verksamhet.
- Fullmäktiges mål, riktlinjer och uppdrag till styrelse och nämnder.
- Föreskrifter för verksamheten.
- Tidigare års granskningar.
- Revisorernas kunskap om verksamheten och dess omvärld.
- Styrelsens och nämndernas egen analys, värdering och hantering av risker samt intern kontroll.

Revisorerna dokumenterar risk- och väsentlighetsanalysen i ett samlat dokument. De identifierade riskerna utifrån analysen bedöms baserat på sannolikhet och konsekvens.

¹ Innebörden av God revisionssed i kommuner och landsting är dokumenterad i skriften ”God revisionssed i kommunal verksamhet 2022” utgiven av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Planering och granskning av räkenskaperna av nämnder och styrelse genomförs av sakkunnigt biträde enligt kommunal standard för granskning av räkenskaper

3. Grundläggande granskning 2026

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Begreppet all verksamhet avser enligt God revisionssed den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Enligt God revisionssed 2022 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse. Enligt God revisionssed handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

- Tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten
- Gjort en egen riskanalys
- Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser
- Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering
- Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning
- Tydliga beslutsunderlag och protokoll

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed². Granskningen syftar också till att utgöra underlag för den fortsatta analysen av behovet av fördjupade granskningar inom nämnder och styrelsernas ansvarsområden.

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning och dialoger med presidierna i kommunstyrelsen, kommunstyrelsens utskott och valnämnden. Den grundläggande granskningen genomförs löpande under året. Resultatet av den grundläggande granskningen sammanfattas i en skriftlig rapport.

3. Fördjupade granskningar

Fördjupade granskningar

Fördjupade projekt avser granskningar inom specifika områden som berör kommunen centralt eller en eller flera nämnder. Valet av fördjupningar bestäms utifrån väsentliga områden för kommunen som uppmärksammas vid risk- och väsentlighetsanalysen. Projektplaner utarbetas för varje granskning.

Inom följande områden har fördjupad granskning hittills beslutats under 2026:

² Kommunrevisionen genomför under 2025 utöver den grundläggande granskningen flera fördjupade granskningar och granskningar inom ramen för redovisningsrevisionen som ligger till grund för ansvarsprövningen.

- Granskning av särskilt stöd i grundskola.

Bakgrunden till granskningen är att resultaten i den svenska grundskolan har försämrats under lång tid. Nationellt har andelen elever som når behörighet till gymnasiet minskat från 92 procent 1998 till 81 procent 2024, vilket visar på en negativ utveckling i elevernas kunskapsnivåer. En central utmaning är att skolor inte ger stöd till elever i tillräckligt tidigt skede, trots att garantin för tidiga stödinsatser infördes 2019 för att säkerställa just detta. Skolinspektionens tematiska tillsyn från 2024 visar att garantin inte fått genomslag i praktiken. Många skolor använder inte det obligatoriska kartläggningsmaterialet på rätt sätt, involverar inte specialpedagogisk kompetens tillräckligt och sätter generellt in stödåtgärder för sent. Även resultaten på de nationella proven i årskurs 3 ligger lägre än innan garantin infördes, och statistiken visar att andelen elever som får särskilt stöd i princip inte förändrats sedan reformen trädde i kraft. Varaktiga skillnader kvarstår dessutom mellan elevgrupper, exempelvis får pojkar fortfarande särskilt stöd i högre utsträckning än flickor, och behovet av stöd ökar i takt med stigande årskurser.

I Vårgårda kommun syns liknande utmaningar. Enligt Kolada var det endast 55,8 procent av eleverna i årskurs 9 som hade godkända betyg i alla ämnen 2025, vilket placerar kommunen bland de 25 procent svagaste kommunerna i landet. Även resultaten i årskurs 3 är lägre än riksnittet, både i matematik och svenska. Kommunstyrelsens internkontrollplan för 2025 identifierar dessutom en risk att dokumentationen kring elever i behov av särskilt stöd brister eller inte följer regelverket. Sammantaget innebär detta att det finns betydande risker för bristande måluppfyllelse.

Mot den här bakgrunden och utifrån revisionens risk- och väsentlighetsanalys bedömer kommunrevisionen att det är nödvändigt att granska hur kommunstyrelsen säkerställer ett ändamålsenligt arbete med särskilt stöd i förskoleklass och grundskolans tidiga år. Revisionen lutar sig mot god revisionssed, där ansvar provas utifrån bland annat måluppfyllelse, styrning och intern kontroll.

Revisionen kan fatta beslut om ytterligare fördjupade granskningar under året. Revisionsplanen uppdateras med dessa när revisionen fattat beslut om det.

4. Uppföljande granskning

Under 2026 kommer revisionen genomföra en uppföljande granskning av 2024 års granskning verksamhets- och ekonomistyrning inom hemtjänsten. Syftet med granskning är att bedöma om kommunstyrelsen har omhändertagit de rekommendationer som lämnades i 2024 års granskning. Granskningen syftar också till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt ett tillräckligt arbete för att säkra personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorger på kort och lång sikt.

4. Granskning av delårsrapport och årsredovisning

Granskning av delårsrapport och årsredovisning består av flera olika delar; Granskning av räkenskaperna, granskning och bedömning av god ekonomisk hushållning samt granskning av balanskravsresultat.

Granskning av räkenskaperna

Revisionen har i uppdrag att granska och bedöma om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god

redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normbildande för god redovisningssed. Granskningen görs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision och omfattar granskning av:

- Årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys,
- Driftredovisning och investeringsredovisning samt noter
- Sammanställda räkenskaper
- Förvaltningsberättelse
- Delårsrapport

Inom ramen för granskningen av räkenskaperna ingår att skaffa sig en förståelse för kommunens interna kontroll i processer som är väsentliga vid upprättande av finansiella rapporter.

Granskning och bedömning av god ekonomisk hushållning

En granskning sker av om resultaten i delårsrapport och årsredovisning är förenliga med de finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat i budgeten.

Granskning av balanskravsresultat

Balanskravet innebär att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna och att årets resultat ska vara positivt. Granskningen av balanskravsresultatet genomförs inom ramen för granskning av delårsrapport och årsredovisningen.

5. Granskning av kommunens bolag

Lekmannarevisionen av kommunens bolag omfattar en grundläggande granskning av bolaget. Utgångspunkt för granskningen är det kommunala ändamålet, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrdokument.

Lekmannarevisorerna ska förhålla sig till och bedöma om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Lekmannarevisorernas granskning består av en grundläggande granskning av hur bolagets verksamhet förhåller sig till det kommunala ändamålet och övriga styrdokument samt bolagets system för styrning, uppföljning och intern kontroll.

Lekmannarevisorerna beslutar också vid behov utifrån sitt risk- och väsentlighetarbete om genomförande av fördjupade granskningar avseende bolaget.

Resultatet av granskningarna sammanställs i en granskningsredogörelse som ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande i granskningsrapporten/revisionsberättelsen.